

FÖRORD

När Jesus får veta att hans vän Lasaros är svårt sjuk väntar han i två dagar med att bege sig dit. Lasaros hinner dö innan Jesus och lärjungarna kommer fram till byn Betania. "Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött", säger Lasaros syster Marta. Jesus, som har sölat medvetet för att få chansen att genomföra sitt mest spektakulära mirakel, svarar: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör."

Sedan går Jesus till klipphålan där Lasaros har begravts och ber folket att rulla undan stenen som blockerar öppningen. "Herre, han luktar redan", påpekar Marta men Jesus ropar åt Lasaros att komma ut. "Och den döde kom ut med armar och ben inlindade i bindlar och med ansiktet täckt av en duk", skriver evangelisten Johannes.

Även om historien om Lasaros visar hur den kristna tron triumferar över döden så är den sorglig – likt alla bra zombieberättelser. Jesus vet att han kan uppväcka Lasaros men börjar själv att gråta när han möter de sörjande systrarna Maria och Marta (möjligen drabbas han av dåligt samvete för att han utnyttjar Lasaros död i pr-syfte). Den förtvivlan och vägran att acceptera döden som får systrarna att vända sig till Jesus är densamma som får modern att omfamna sin zombiesmittade dotter i *Night of the living dead*, morfadern att gräva upp sitt döda barnbarn i John Ajvide Lindqvists *Hanteringen av odöda* och pappan att gräva ner sin överkörde son på den revitaliserande begravningsplatsen i Stephen Kings *Jurtjyrkogården*.

Dessvärre har saknaden och sorgen till stor del försvunnit ur zombiesagorna. Under de senaste tio åren har vänner av vandöda visserligen fått fler böcker och filmer än någonsin förut. Samtidigt har genren blivit allt mer tramsig och könsstereotyp. Medan vampyrerna kidnappats av den kvinnliga publiken (som inte vill läsa om ondskefulla blodsugare utan om sexiga Harlequin-hunkar) har zombiefiktionen anpassats för tonårskillar som vill ha lemlästning, sköna garv och nakna brudar.

För varje mästerverk som *28 dagar senare*, eller *Dawn of the dead*-remaken, har vi fått ett dussin tröttsamt skojiga filmer i stil med *Zombieland*, *Zombie strippers*, *Strippers vs zombies* eller *Död snö* (om nazistiska zombies i norska fjällen).

Tur då att *The Walking Dead* bara blir deppigare och deppigare. Sedan det första numret av serietidningen gavs ut 2003 har Robert Kirkmans saga vuxit till det dystraste, blodigaste och mest gastkramande som någonsin berättats i zombiegenren. Tv-serien har hittills inte gjort det tecknade originalet rättvisa. Den enda film som kan matcha seriens apokalyptiska mörker är *The road*, som inte handlar om zombies utan om en far och hans son som försöker överleva, och behålla någon sorts mänsklig värdighet, i en värld som ödelagts av en miljökatastrof.

Huvudpersonerna i *The Walking Dead* sörjer inte bara sina vänner och släktingar utan hela den förlorade civilisationen. De sörjer den hänsyn, vänlighet och ömsesidiga respekt som vittrar bort när samhället kollapsar. "Det kommer aldrig bli som förr igen", säger Ricks fru Lori i första volymen. "Det kommer aldrig bli normalt."

I denna andra del flyttar de som överlevde zombieattacken i lägret utanför Atlanta in i ett villaområde där de hoppas kunna bygga upp sina liv på nytt. Lori är tacksam men inser att deras sjuårige son snart kommer att ha glömt bort den värld som en gång fanns: "Han kommer aldrig att veta hur det känns att få sitt körkort, eller gå på bio med en tjej."

Funderingar av den typen gör att man bryr sig mycket mer om huvudpersonerna i *The Walking Dead* än om de irriterande karikatyrer som brukar befolka zombiefilmer (för det mesta längtar man efter att de levande döda ska tugga sig igenom rollistan). Ju längre vi läser, desto mer plågsamt känns varje dödsfall.

Samtidigt blir det allt mer osäkert om zombierna är de verkliga monstren. De hasar mest runt som en påminnelse om allt som förlorats – den absoluta motsatsen till det hopp som Jesus ville väcka med miraklet i Betania. Kanske har människorna mest att frukta hos sig själva.

Det är dags att återvända till Robert Kirkmans grådaskiga värld av krossade drömmar och vandrande lik. "Lasaros är död", säger Jesus. "Men låt oss nu gå till honom."

Fredrik Strage

